

Δελτίο Τύπου του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (FRA)
Βιέννη, 8 Ιουνίου 2022

Πρωώθηση των κοινωνικών δικαιωμάτων: κλειδί για την ανάκαμψη της ΕΕ από την πανδημία Covid-19

Η πανδημία αποτέλεσε το έναυσμα για μια πρωτοφανή χρηματοδοτική στήριξη της ΕΕ προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι κοινωνικές επιπτώσεις της νόσου COVID-19. Πολλοί άνθρωποι στην ΕΕ, ιδίως τα ευάλωτα άτομα, είχαν μειωμένη πρόσβαση στην υγειονομική περίθαλψη, την παιδική μέριμνα, την εκπαίδευση και το διαδίκτυο, η οποία οδήγησε σε υπερβολική θνησιμότητα, φτώχεια, ανεργία και κοινωνικό αποκλεισμό. Η έκθεση του FRA για τα θεμελιώδη δικαιώματα για το 2022 περιγράφει τον ευρύ αντίκτυπο της πανδημίας στα κοινωνικά δικαιώματα. Προτείνει επίσης τρόπους ώστε να αντιμετωπιστούν οι αυξανόμενες ανισότητες και απειλές για την κοινωνική συνοχή.

«Η αντίδραση στην πανδημία COVID-19 και ο πόλεμος στην Ουκρανία δείχνουν πώς διαμορφώνεται η Ευρωπαϊκή Ένωση κατά την αντιμετώπιση των κρίσεων,» δηλώνει ο διευθυντής του FRA [Michael O'Flaherty](#). «Η δράση και η χρηματοδότηση της ΕΕ μπορούν να συμβάλλουν σημαντικά, όπως έχει καταδειχθεί και στην πράξη, ιδίως όταν συνδέονται με σχετικές νομικές υποχρεώσεις και πολιτικές δεσμεύσεις για τη διασφάλιση των κοινωνικών δικαιωμάτων των πολιτών. Μόνο με αποτελεσματική εποπτεία της χρήσης των κονδυλίων θα βοηθήσουμε τις κυβερνήσεις να διασφαλίσουν την ανάκαμψη από την πανδημία με πλήρη σεβασμό των δικαιωμάτων. Θα στηρίξουμε επίσης έτσι τις προσπάθειές τους για προσαρμογή των χρηματοδοτούμενων μέτρων ώστε να αντιμετωπίζουν επαρκώς την κοινωνική ευπάθεια, ιδίως των ατόμων που πλήττονται περισσότερο — των παιδιών και των νέων».

Στην [έκθεση για τα θεμελιώδη δικαιώματα 2022](#) του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης εξετάζονται οι εξελίξεις και οι ελλείψεις που εντοπίστηκαν πέρυσι στην ΕΕ στον τομέα της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Το [ειδικό κεφάλαιο](#) της έκθεσης αναλύει τον αντίκτυπο της πανδημίας στα κοινωνικά δικαιώματα, όπως η εκπαίδευση, η απασχόληση και η υγειονομική περίθαλψη. Παρουσιάζει τις εμπειρίες των παιδιών, των νέων, των ηλικιωμένων, των ατόμων με αναπηρία και άλλων ατόμων σε ευάλωτη κατάσταση. Εξετάζεται επίσης ο τρόπος με τον οποίο οι χώρες της ΕΕ σχεδιάζουν να χρησιμοποιήσουν τη χρηματοδότηση ύψους 724 δισ. ευρώ της ΕΕ που προβλέπεται για την ανάκαμψη από την πανδημία με στόχο την προαγωγή των κοινωνικών δικαιωμάτων.

Στο μέλλον, οι κυβερνήσεις θα πρέπει να μεριμνήσουν για τη συμμετοχή των εθνικών φορέων ανθρωπίνων δικαιωμάτων ή ισότητας στην παρακολούθηση της συμμόρφωσης των χρηματοδοτούμενων από την ΕΕ μέτρων ανάκαμψης, τα οποία πρέπει να σέβονται τα θεμελιώδη δικαιώματα. Οι δράσεις θα πρέπει να στοχεύουν ιδίως στα εξής:

- να προστατεύουν τα κοινωνικά δικαιώματα των ατόμων που έχουν πληγεί περισσότερο από την πανδημία,
- να αξιολογούν και να προσαρμόζουν, εφόσον απαιτείται, τα χρηματοδοτούμενα από την ΕΕ μέτρα διασφαλίζοντας τον σεβασμό και την προώθηση των κοινωνικών δικαιωμάτων,
- να μεριμνούν ώστε η χρήση των κονδυλίων ανάκαμψης της ΕΕ να είναι συμβατή τόσο με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ όσο και τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία (CRPD).

Άλλα σημαντικά ζητήματα που ανέκυψαν το 2021 είναι τα εξής:

- **Δικαιώματα του παιδιού** — η πανδημία συνέχισε να πλήττει την ευημερία και την εκπαίδευση των παιδιών. Πολλά παιδιά υπέφεραν, ιδίως τα παιδιά που προέρχονται από μειονεκτούντα περιβάλλοντα, με αποτέλεσμα να διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο φτώχειας και αποκλεισμού. Η πρώτη [στρατηγική της ΕΕ για τα δικαιώματα του παιδιού, παράλληλα με την ευρωπαϊκή εγγύηση για τα παιδιά](#), ήταν αξιοσημείωτα ορόσημα με στόχο να ενισχυθούν οι προσπάθειες για την προώθηση και την προστασία των δικαιωμάτων όλων των παιδιών. Οι χώρες της ΕΕ θα πρέπει να διασφαλίσουν ότι τα εθνικά τους σχέδια δράσης επιτυγχάνουν τους στόχους της στρατηγικής και της εγγύησης.

- **Μετανάστευση** — οι προκλήσεις στον τομέα των θεμελιωδών δικαιωμάτων στα σύνορα συνεχίστηκαν. Οι μετανάστες αντιμετώπισαν βία ή απομακρύνθηκαν από τα χερσαία σύνορα της ΕΕ και περισσότεροι από 2.000 μετανάστες έχασαν τη ζωή τους στη θάλασσα. Οι χώρες της ΕΕ θα πρέπει να διενεργούν αποτελεσματική και ανεξάρτητη παρακολούθηση των συνόρων ώστε να αντιμετωπίζουν τις παραβιάσεις των δικαιωμάτων. Ο αριθμός των παιδιών που ζητούν άσυλο, συμπεριλαμβανομένων των ασυνόδευτων παιδιών, αυξήθηκε, γεγονός που απαιτεί ιδιαίτερη προσοχή από τις εθνικές διοικήσεις.
- **Ρατσισμός** — η πανδημία πυροδότησε περαιτέρω τις διακρίσεις, τα εγκλήματα μίσους και ιδίως τη ρητορική μίσους στο διαδίκτυο έναντι των μεταναστών και των εθνοτικών μειονοτήτων. Με βάση το [σχέδιο δράσης της ΕΕ για την καταπολέμηση του ρατσισμού](#) το 2020, οι περισσότερες χώρες της ΕΕ ενέκριναν ή καταρτίζουν εθνικά σχέδια δράσης για την αντιμετώπιση του ρατσισμού και των εθνοτικών διακρίσεων. Για να εντείνουν τις προσπάθειές τους, οι χώρες της ΕΕ θα πρέπει να τιμωρούν τα εγκλήματα μίσους, να ενθαρρύνουν τις καταγγελίες και να παρέχουν καλύτερη στήριξη στα θύματα. Αυτό συνεπάγεται επίσης την υλοποίηση σχεδίων δράσης και στρατηγικών μέσω αυστηρής παρακολούθησης.

Στην έκθεση συνοψίζονται και αναλύονται οι σημαντικότερες εξελίξεις που σημειώθηκαν στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων κατά τη διάρκεια του 2021 στην ΕΕ. Η έκθεση περιλαμβάνει [προτάσεις για δράση](#) που αφορούν τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ και τη χρήση του από τα κράτη μέλη· την ισότητα και την εξάλειψη των διακρίσεων· τον ρατσισμό και συναφείς μορφές μισαλλοδοξίας· την ένταξη των Ρομά και την ισότητα· το άσυλο, τα σύνορα και τη μετανάστευση· την κοινωνία της πληροφορίας, την προστασία της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων· τα δικαιώματα των παιδιών· την πρόσβαση στη δικαιοσύνη· και την εφαρμογή της Σύμβασης του ΟΗΕ για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία (CRPD).

Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε μαζί μας: media@fra.europa.eu / Τηλ.: +43 1 580 30 653